

การประเมินวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนของผู้ใช้รถใช้ถนน
ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

Evaluating Traffic Safety Culture of Road Users in Chiang Mai
Municipality

นายพงษ์พัฒน์ มากาศ MR. PONGPAT MAKAD

อ.ดร.นภดล กรประเสริฐ DR. NOPADON KRONPRASERT

อ.ดร.ปริดา พิชยาพันธ์ DR. PREDA PICHAYAPAN

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หัวข้อนำเสนอ

บทนำ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนวิธีการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

บทนำ

- ในหลายปีที่ผ่านมา การศึกษาความปลอดภัยของไทยเน้นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากสภาพการเกิดอุบัติเหตุ เพื่อเสนอแนะแนวทางไขปัญหา แต่จำนวนอุบัติเหตุยังคงอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือประเทศที่กำลังพัฒนาด้วยกัน

บทนำ

- ดังนั้นในประเทศที่ประสบความสำเร็จในด้านความปลอดภัยทางถนน ได้ศึกษาแนวคิดเรื่องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้รถใช้ถนนที่ปลอดภัย (Change behavior) ให้กลายเป็นพฤติกรรมการขับขี่ปลอดภัยที่ยั่งยืน (Sustain behavior) โดยการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนให้แก่ผู้ใช้รถใช้ถนน ดังนั้นวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (Road Traffic Safety Culture) นับเป็นแนวทางใหม่ในการศึกษาแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาวัฒนธรรมความปลอดภัยของผู้ใช้รถใช้ถนนและเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเพื่อนำไปปรับปรุงหรือแก้ไขมาตรการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เทศบาลนครเชียงใหม่

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

วัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (Traffic Safety Culture)

วัฒนธรรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของมนุษย์ จนทำให้สังคมมนุษย์ได้ชื่อว่า "สังคม-วัฒนธรรม" (Socio-Cultural) ซึ่งหมายความว่าสังคมจะมีวัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดสภาพหรือลักษณะของสังคม โดยวัฒนธรรมจะเป็นแบบแผนการปฏิบัติ ในการดำรงชีวิตและการดำเนินชีวิตของคนในสังคม รวมถึงเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมหรือความประพฤติของมนุษย์ในแต่ละสังคม

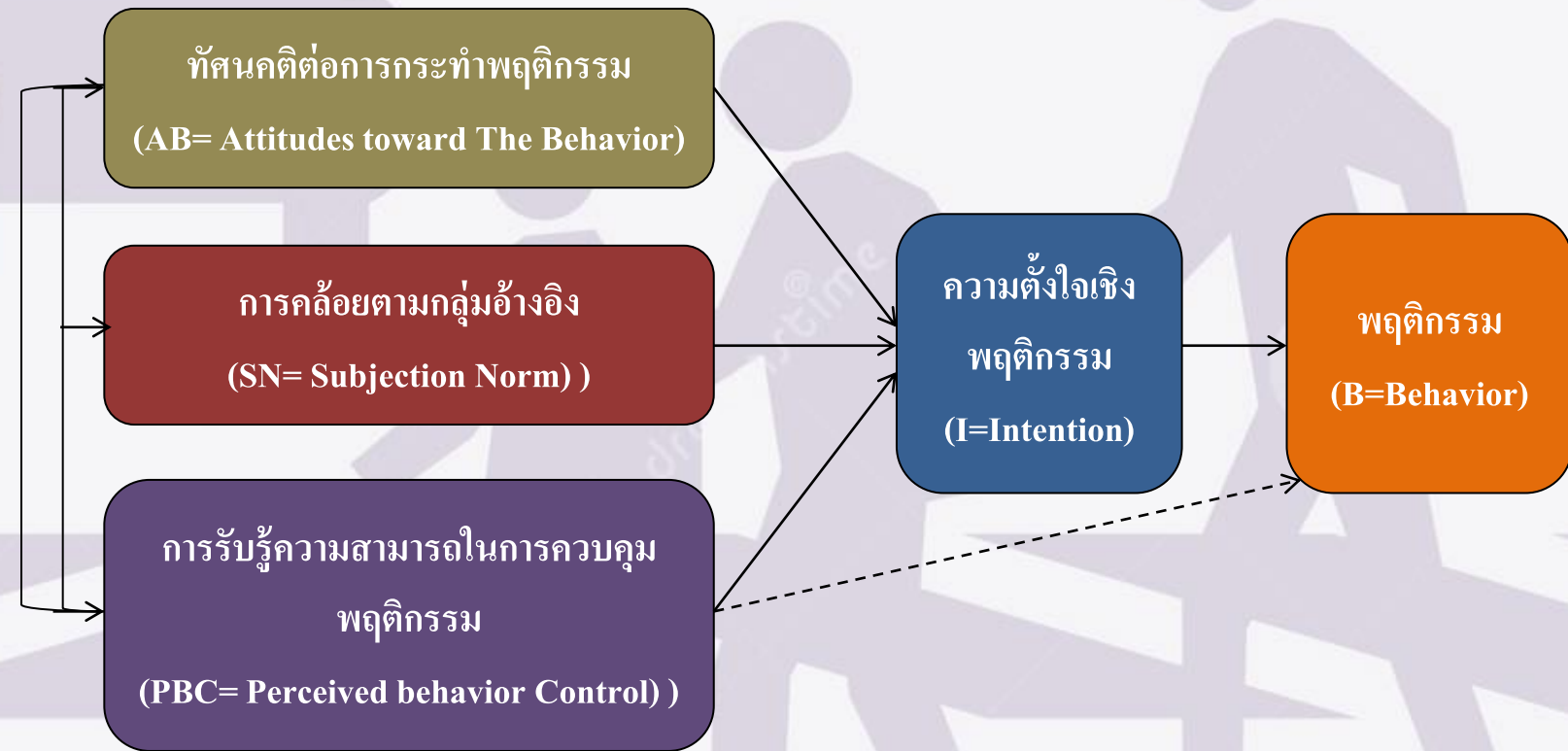
ดังนั้น “วัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนถือว่าเป็นความเข้าใจร่วมกันและเป็นการกระทำที่เป็นนิัยต่อความเป็นจริงที่ผู้ขับขี่ปฏิบัติต่อกันภายในสภาพแวดล้อมการจราจรในแต่ละพื้นที่”

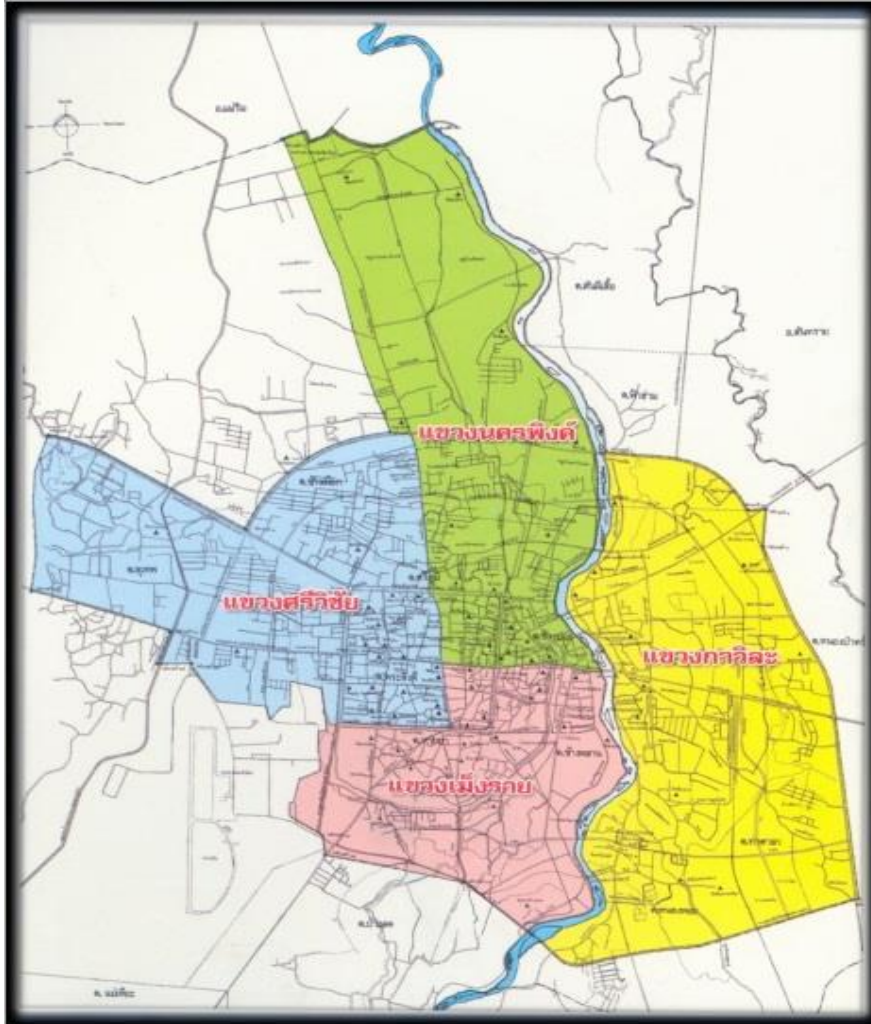
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior)

1. ปัจจัยส่วนบุคคล คือ ทักษะคติต่อการกระทำพฤติกรรม
2. ปัจจัยทางสังคม คือ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง
3. ปัจจัยควบคุม คือ การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม

พื้นที่ศึกษา

พื้นที่ศึกษา : เขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นที่

- พื้นที่ 152.4 ตารางกิโลเมตร
- ความหนาแน่น 1,537 คนต่อตารางกิโลเมตร
- องค์ประกอบของยานพาหนะ
 - รถจักรยานยนต์ - ประมาณ 62 %
 - รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน - ประมาณ 16 %

การสำรวจข้อมูล

- ☐ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน
- ☐ ข้อมูลด้านคุณลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้เดินทาง
- ☐ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่มีผลต่อพฤติกรรม ได้แก่
 - พฤติกรรมเมาแล้วขับ
 - พฤติกรรมการขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด
 - พฤติกรรมการไม่คาดเข็มขัดนิรภัย
- ☐ ตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรม ได้แก่
 - ทักษะต่อพฤติกรรม
 - การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับพฤติกรรม
 - การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรม

ผลการสำรวจข้อมูล

คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม		ร้อยละ
เพศ	ชาย	54
	หญิง	46
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	35
	ปริญญาตรี	53
	สูงกว่าปริญญาตรี	8
	อื่นๆ	4
อาชีพ	พนักงานบริษัทเอกชน	9
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	42
	ธุรกิจส่วนตัว	8
	พ่อบ้าน/แม่บ้าน	9
	นักศึกษา/นักเรียน	11
	อื่นๆ	21

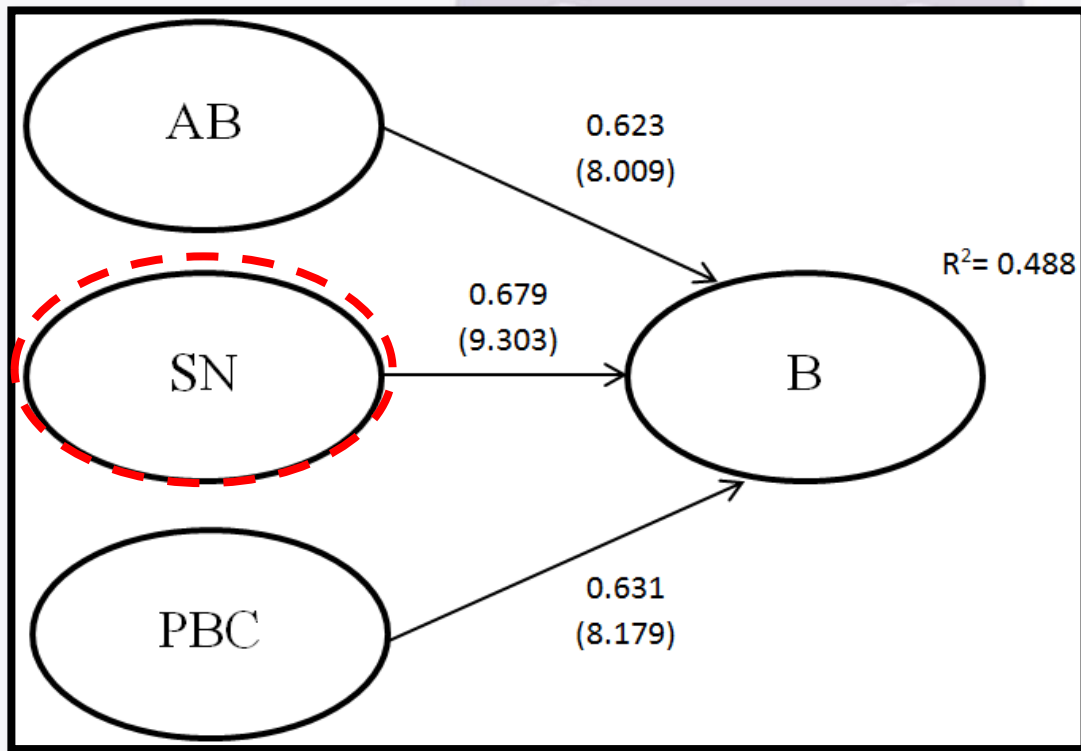
ผลการสำรวจข้อมูล (ต่อ)

คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม		ร้อยละ
ใบอนุญาตขับขี่	ไม่มี	15
	มี ต่ำกว่า 1 ปี	5
	มี ตั้งแต่ 1-3 ปี	18
	มี ตั้งแต่ 3-5 ปี	15
	มี ตั้งแต่ 5-10 ปี	8
	มี มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	39

- ❖ มีผู้ที่มีใบอนุญาตขับขี่ในครอบครองมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 39
- ❖ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี
- ❖ ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และนักเรียน/นักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเมาแล้วขับ

อิทธิพลที่มีผลต่อพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมเมาแล้วขับ พบว่า

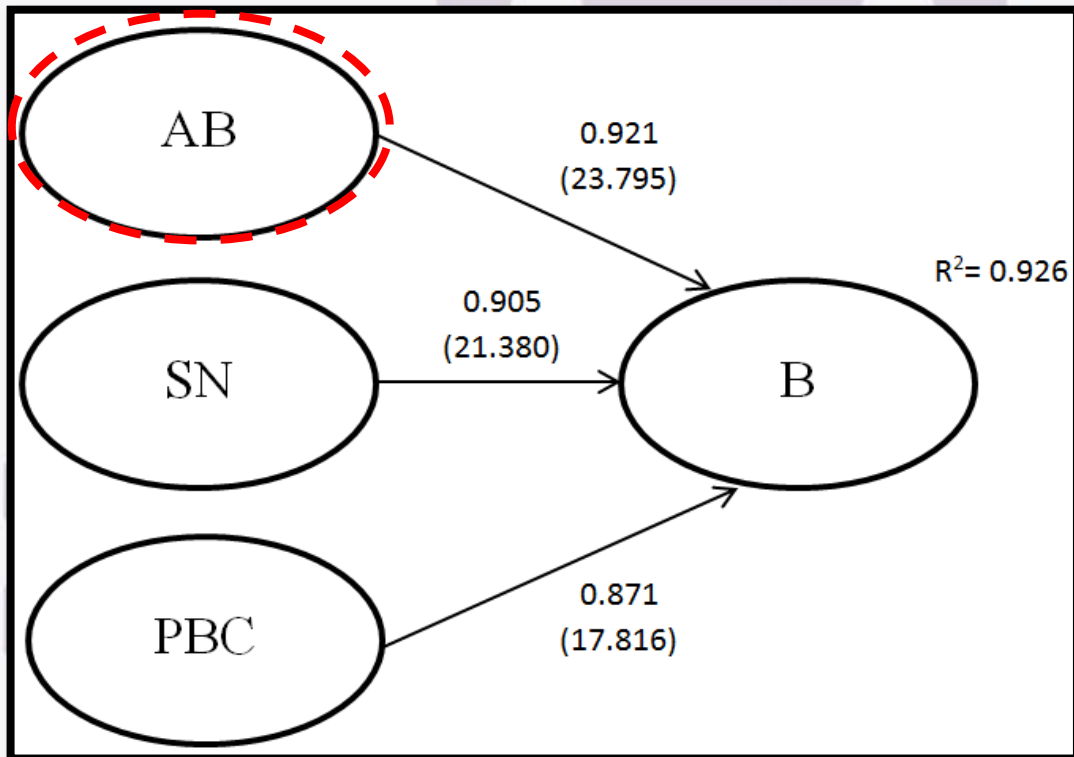
SN : การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

$\beta = 0.679$

T = 9.303

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม
ขับรถเร็วเกินกว่ากฎหมายกำหนด

อิทธิพลที่มีผลต่อพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมการ
 ขับรถเร็วเกินกว่ากฎหมายกำหนด พบว่า

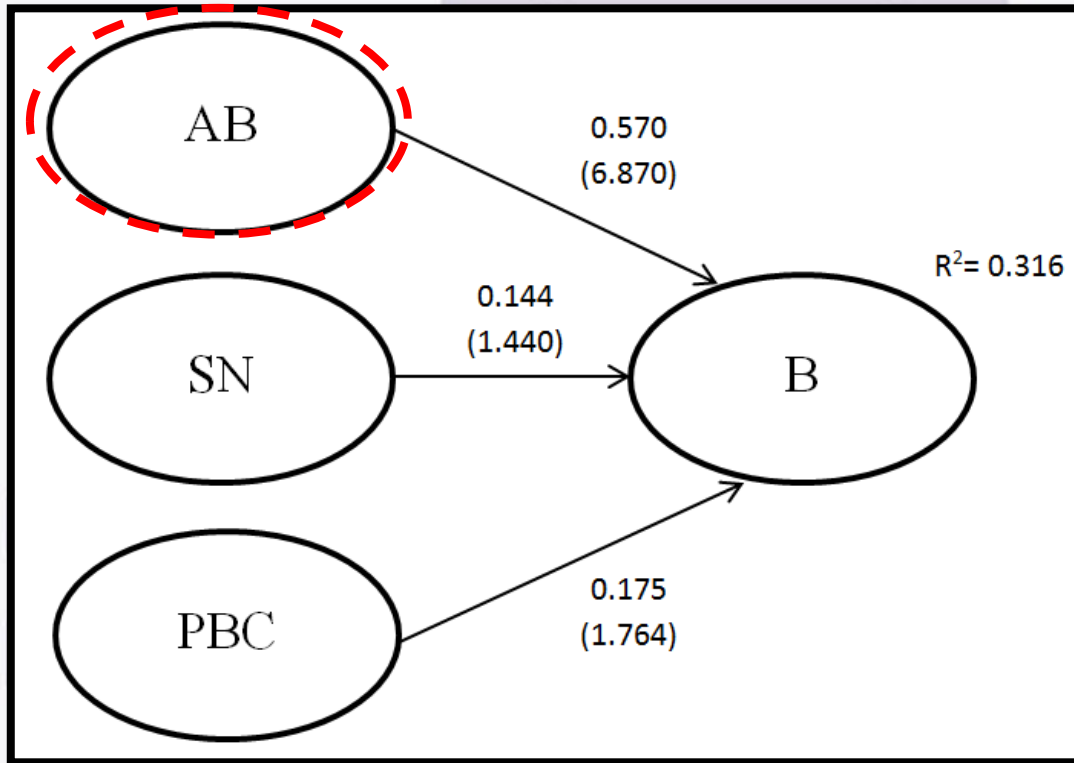
AB : ทักษะต่อการกระทำพฤติกรรม

$\beta = 0.921$

$t = 23.795$

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการไม่คาดเข็มขัดนิรภัย

อิทธิพลที่มีผลต่อพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมการ
ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย พบว่า

AB : ทักษะต่อการกระทำพฤติกรรม

$\beta = 0.570$

$t = 6.870$

สรุปผลการวิจัย

- พฤติกรรมเมาแล้วขับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง
- พฤติกรรมการขับรถเร็วเกินกว่ากฎหมายกำหนด ปัจจัยที่มีอิทธิพล คือ ทัศนคติต่อพฤติกรรม
- พฤติกรรมการไม่คาดเข็มขัดนิรภัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ทัศนคติต่อพฤติกรรม

ดังนั้น

- การเสนอมาตรการให้ตรงกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ
 - การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลในสังคม
 - ค่านิยม เจตคติ และการรับรู้ในการป้องกันอุบัติเหตุ
 - ตระหนักรู้ว่าเป็นความรับผิดชอบร่วมกันในสังคม
 - วัฒนธรรมความปลอดภัยที่ยั่งยืน

จบการนำเสนอ

